

Latvian Preacher Amīss.

54. gadagahjums.

Nr. 22.

Trefchdeenā, 28. Mai (9. Juni).

1875.

Nedakteera adrese: Pastor Salanowicz, Luttringen pr. Grauenburg, Kurland. — Ekspedīcija Bestborn l. (Dienber) grabwatu bohdē Jelgavā.

Rahdītājs: No eekshemehm. No ahrsemehm. Bījaunakohs finas. Sawa-
lijas semklopības bedrības pīmas kāpuses vrahakule. No Bataikem.
Divi naudas razeji. Bāsaraš fwehku rihts. Atbilda. Studinashanaš.

No eekshemehm.

No Saldus pūfes, 18 Mai. Bīsa daba gehrbjahs salā uswalkā, bet mehs newaram wehl oīsmirst schi pawařara behdas ar lohpu ehdamo; dauds weetās redsam falmu juntus nōplehstus ar ko nabaga lohpiaeem bij daschu nedetu ja isteek. Mudsi gan rahdahs labi, bet kveefchi weetahm nau teizami. Pee mums behrni mīrst ar kruhšču fehrgu, ta ka dascham bandeneckam pa Jurgeem, eeksh mantas wesma bij jakrau ūawa mihta behrnina lihkitis. Muhsu pūfē gan weenu ohtru ūirgu saglu bandu, no paſchu laudihm, faker, (aispehrn 5, pehrn 2), bet kā ūirgu ūagfchana nemitejahs, ta nemitejahs. Us leelde-nahm ūefiles muishas wagrim Grünbergimi ūirgs no 150 rubl. wehrtibas no zeeti aissflehgta ūatla iſſagts. Ari ta ne-gohdiga naktšlendereſchana nau pee mums wehl beigufehs. Bī. fainneeks iſſuhitjis ūawu par Jurgeom atnahkuschu ūisi ūudmalās. Ūijs nobrauz, atſtabj ūawus maiſchelus bes ūahdas ūinas, atjuhds ūirgu, kahpi weenam mugurā un ūaisch til wāka jaht pee meitahm. Nojabjis lihds L. mahjahn, ūirgu atſtabjis kruhmōs, pats ūestupajis eekshā un eelhdis iſtabā. Gaimneeks manidams, ka ūahds eenohk, ūelahs augfchā rou-dūht, kas ūas buhs; tahu ūehwinu atrasdamās fainneeks ūeek to apzeetinaht, bet no rihta, kamehr fainneeks ūeet us ūauku, pa to ūarpu ūasankis dabujis iſſprukt; bet neko gan nelihdsehs, jo ūeoht ūſihmehts un ūagad ūahw ūeesas ūimelieſchanā. Ari no pahrrohbeschneekem dīrdam ūahdas negohdibas, kur jau-nekti, ūabu ūehwu dehli, ūlenderedani un ar ziteem ūastapdā-meess weens ūohram ūahrkus pahrplehſchi par paſchu widu ūirgu, ūeajoht ūelus ūabatā, or ūureem pretneekeem azis ūeebehr, ūits ūaigajoht ar ūahtagu ūohkā, ar ko gan dohma pretineekus ūabrihdeht. Ūaijadsetu ūascheem ūabas ūetnes.

P.

No Kursemes ūakara pūfes mums ūaksta 15. Mai: Lai nu gan ūohti ūebu ūawafara atnahza, tad tak — ūais pahri nedekā ūahle ūohti ūraufusees, ka mums ūagad jau ūeela ūahle ūlawās, nekā pehrn ap ūahau ūauku. — Ah-boltiſch ar ūohſchi ang. Mudſiſch ūohri ūeekahs diſcheni ūabu ūeem ūimetuschi ūohli ūug, ta ka jau drihi ūahrpās ūihgoſees. Ausas, ūehtſchi, ūirni — jau ūato ūohſchi. Ūar-ram ūan ūagad ūeezatees ūar to ūaizinu, kas Maija mehnesi mums parahdijahs. Ūija ūugligas, ūee 18 ūahdeem ūiltas deeninas un — ūeetus ūastarpahm ar ūiļa, ta ka rahdahs, ta ūchis 1875. ūads buhs ūan ūagats ūohli ūihgoſees.

gads, par ko mehs mihtam Deewam ūribam ūirni ūogateiktees un ja tahu ūagadisim, ūinu ūlawesim un Tam gohdu doh-ſim. — ūartupeki ūau ūastahditi. Atlikuſchohs ūehrk par 1 rubuli ir 1 r. 20 ūap. ūuhra. — Ausas ūch ūadā ūahw ūeela ūirgu, maſha 2 ūap. ūar mahrzini, ta ka ūar ūabahm ūahm ūinahk ūahds 1 rub. 80 ūap. ūuhra.

Kā ūiteem ūadeem ūehz pluhdu ūaikem, ta ari ūchogad ūais ūartawas ūpes ūitekās, wehl ūagad (pus Maijs) ūehgus ūagatigi ūer. — ūefahkumā ūakfajuschi ūehrajeem 2 ūap. ūagalā, nu atkrita ūehtaks ūirgu. — Ari ūtrimalu ūun menzu ūeija ūidohdotees ūuhralē ūahd. ūchini ūpgabalā, ūohds Deewam! ūilwei ūun ūohpini — ūisi ūeseli! — ūehrkona ūeetu ūfam ūau ūch ūawafari ūastahrt ūaudijuschi! bet ūa-ſcha ūehrkona ūuzinashanu wehl ūch ūpgabalā ūne-ſam ūdī-jeuſchi!

Saule ūarfedama ūohshmi ūumpurishus ūaifa,
Rūdeem ūeebrus ūaipina ūun ūuplas ūahrpā ūaifa,
Saules ūeitas ūukes ūlawā ūaifa, ūohndis ūin,
Lagdīgalai ūohgadama ūihli ūohs ūoptin. —
Ūawafina ūihla ūikjheem ūteidsahs,
Ūilwei ūau ūahpī ūahd ūeezajahs. —
Deewam ūilwei ūau ūne ūateikt ūaife,
Ūinu ūchhlaſtib ūun ūihlib ū ūlawe!! —

No ūeepajas April mehnesi ūeen ūchogad' ar ūugeem ūiſ-
westas ūchahdas ūrezes: 112 ūuhkst. ūuhru ūudžu, 99 ūuhkst.
p. ūeeschu, 106 ūuhkst. p. ausas, 6000 p. ūirnu, 3 ūuhkst.
birkavi ūinu, 2 1/2 ūuhkst. birk. ūupatu ūc. ūretſchu ūugi ū
lihds 14. Mai mehnesha ūeenai ūeepajas ūohstā ūenahkuschis:
224 ūun ūgahjuschi ūau ūch ūadā: 192 ūugi.

Mihgā, ka ūahzu ūavis ūesen ūino, ūahdai ūaunai dāh-
mai, ūas ūewim ūalu ūribejus ūaritees, ūo ūamma ūelszesa ūulta
Daugawā ūelehldama, ūinas ūlata ūleite ūezoht ūa ūispieh-
tuſees, ūa ūehwū ūeitai ūhdē ūogrimt; bet ūlīhzeze ūuh-
deni ūa ūa ūahw ūleite ūraukus, ūahds ūahds ūa ūineeks
to ūedēdam ūai ūebräužis ūlaht ūun ūee ūalas ūiſeis ū-
bes, ūa ūa ūuhu ūribejus! — ūaikam Deewā ūai ūeh ū-
wehlehs ūau ūa ūgreeteess ūo ūawee ūupjeem ūrehkeem ūun — ūe-
ribeja ūo ūabaga ūwehſeli ūi ūelles ūohkahn ūdūht; ūo ūas ūawu
dwehſel' ūelnam ūohd, ūas ūats ūahwes ūarahs!

E. F. S.

Leel-Wirzawas ūaunā ūuischā 9. Mai ūakara ūehti
leels ūuguns ūrehks ūzehlahs. Tur ūadedsa ūlehtis, ūahguschi,
ſtalli ūun ūaidars ūahds ar 48 ūohwihm, ūuhkahn, ūohſihm, ūi-
ſtahm; ūisi ūainneekus ūauku ūihli, ūati, ūeſchās, ūukamahs
maſchines; ūauds ūabibas, ūeens, ūahbolinsch. ūalmi, ūelawas
un ūauds ūitas ūantibas. ūuguns ūzehlahnahs ūau ūinama.

Skahde farehkinata pee 10,000 rubl. Chkas paschas ir uguns-beedribā apdrohchinatas. A. H-n.

Mums Kalnamuichneekem un Seeksahntneekem 14. Mai bij leela preeka deena, jo tanī fwehtija sawu kahsu deenu Seeksahntzeen. d'simt'kungs barons von Ficks ar Kalnamuichas d'simt'kunga weenigo meitu, freileni A. von Medem. Bij wiſadi par to gahdahs, ka ari laudihm tohp ihſti jaufa preeka deenina isrihloti. Peeminoht to leelu miheſtibū, ko mehs no saweem leelkungeem baudam un ar ko tee nepeekufi iſch'i par muhſu labklahſchanohs ruhpejahs, mehs newaram zitadi, ka sawu ſirſnigu laimeswheleſchanu ifteikt, lai Deewō nu wiſu labu bagati preech'it jaunajam pahrim un wiſu mums dahrgahm familijahm. O. S.

No Leepajas rakſta, ka weens Mehmels laiwineeks T. ir wedis dakſtinus, bet wiſu prezī Kreewu ſemē nehmufi ſmallki iſmekleht un atraduſchi apakſch dakſtineem ſihda drehbes par kahdi 5000 rubli. Laiwa un mantiba panemta, laiwineeks pats pabehdſis.

Ulmahles Kehrpū ſaimneeks P. Kristopſohn J. Skude no Jaun-arrajeem ir „par dſihwibas glahſchanu“ ar ſudraba medateem no Keisara apdahwinati.

Bolderajā ta jaun-usbuhweta luteru baſnizina 25. Mai eefwehtita.

No Leelwahrdes rakſta „Darbam“: Tē wiſā apgalbā rudiſt ſtahw wiſai kupli un kohſchi. Ihpach'i tur, kur ir kauſu milti uſkaiſti, tee ſtahw wiſai bagati. Pee mums teek dauds ſkunſtes mehſli bruhkeli un ſchais gaddos ari paſchi eſam deesgon tiukſchi pahrleezinati, ka tee preech' mums ir labi naudas puhi.

No Waltaikeem. Zeen. Aw. laſitajeem paſinojam, ka muhſu „behrnu-fwehtiki“ nebuhs wiſ Zahnu deenā. O. S. k. ir pahrfatijees, jo zeen. mahzitaja k. to wehl nemas nau ſinamu darijjs, kurā deenā isrihlohs. Ja kahdam buhtu luste, pee muhſu „behrnu-fwehtileem“ dalibū nemt un muhſu preeku pawaioht, tad lai uſgaida, kamehr no jauna tiks ſinams darihks. —

Pee Tukuma jauna dselszela tee darbi ir 13. Mai uſnemti. Minetajā deenā wirſinscheneers von Goette k. pehz ihſas deewakalpoſchanas leelam laſchu pulkam klahf eſoht ar to pirmo lahystas duhreenu tohs darbus pee nahloſcha bahnuſcha pats uſfahka.

Schaukös noturehſ iſſtahdi: prohti 1. un 2. September mahju-lohpu iſſtahdi, domehnu ministerija ir preech' pagoh-dinaſchanahm atwehlejuſi 1 ſelta-, 4 ſudraba-, un 5 bronkha medakus, tapat wehl 20 bohgenus preech' pagohdinaſchanas rakſteem.

Widſemes landags 19. Mai Rihgā ſanahjis.

Widſemes ſkohlotaju konferenze, tik lab no Latweefchu, ka no Igaunu datas, tiks notureta Walkā 2. un 3. Juli.

Preech' Edohles draudſes 11. Mai eefwehtija par mahzitaju kandidata k. W. Otto.

Pehterbburgā neſen mira nabadse, ka 15 gadus bij pee weenās baſnizas durwiſm nabagojuſi. Starp wiſas atlifschahm mantham atrada 32 tuhſt. rubku. Scho manto neloikes meita, kaſt ſmallki mahzita un labi iſprezeta. Gan meita luhsa mahti, lai naht pee wiſas dſihwoht, bet mahte us tam nebij peedabujama, jo tai patika labak ſaws paſchias amats.

Pehterbburgā. No Berlines rakſta par Kreewu Keisara aſbraukſchanu ta: Keisars Alekſanders 12. Mai wakarā bij

atſweizinajees pee Wahzu Keisara, Keisarenes un prinzeſehm un 13. Mai rihta agrumā jau ſtahweja keisariſku ratu rinda, tumſhi ſilee wagoni ar apſeltito kreewu chrgli pee bahnuscha durwiſm. Sulaini un lokaji neſa kufurus un pakas, taſchias un kiferkus wagonos, ehdamahs leetas wagona kulkanā. Abi Tſcherkeſu fulaini iſnahza un nostahjahs pee Keisara ratu kahvenes; tad nahtza leibgehgers un atweda Keisara leelo melno funi un eeweda to wagonā. Tad rahdahs ſligeli un general-adjutanti; walſiſkanzleris Gortſchakows' melnōs wirſfwharfkōs, brilles us azihm, atſweizinajahs no kahdas paſhstamas leelmah-tes, tai ſmallki rohku pabutſchodaſs. Beidſoht iſnahza abi Keisari un lihds ar wineem printſchi. Bulkſtens bij 15 minutes us 9. un Keisars Alekſanders kahpa ratos, maſchine uſſwilpa, galwas klonijahs wehl reis ar Deewu teikdamas un ratu rinda bij prohjam.

No Dohmenu ministerijas puſes ir Pleskawas ſemſibai dahniniati 26 tuhſt' ſchihi jaunu moſu laſiſchu un laſchu-behrnu, kaſt wiſi tika eelaifti Welikajas upē, lai tur laſchi ee-audſejahs. Glahſchu traukos tee bij atwesti un neweens pats nebij zelā nonihzis.

Pee Maſkawas leelahs bankas bij leela ſahdsiba notikuſi, bij 168 tuhſt. rubli iſnemti. Tagad polizejai iſdeweess to wainigo, weenu ſchihdu, Kowne, rohla dabuht. Leela puſe naudas tam bij wehl klahf, ta truhkſtoſcha eſoht kahda beedra rohlaſ, kam ari pehdas dſen. — Maſkawā no 27. Juli lihds 28. August. buhs iſſtahde no leetahm, kaſt peeder pee biſchu-un ſihdatahru kohpſchanas.

Preech' ta jauna Sibirijs dselszela 6. Mai ministeriu komitejā ir ta lihnijs galigi noſpreesta: prohti Niſchni-Novgorod — Kasana — Katrinburga — Tumen.

No ahremehm.

Nuna wehl arweenu no tam, ka tee 3 Keisari no Kreewijas, Austrijas un Wahzſemes buhſchoht wiſi trihs waj nu Emfa, waj zitā kahdā pilſehtā kohpā fabraukt; ſchahda ween-prahiba apſtiprinatu wiſas paſaules preech' meera zeribas.

Wahzu krohna prinjis ir Italijā zeemā; Biſmarks brihſham miht ſolumos, brihſham atkal atbrauz us Berlini. Taſh karofſchanas pret katolu biſkapeem eet wehl arweenu us preech'.

Wahzu Keisaram atkal leelas gohda deenās preech'ā, jo Sweedru kehniaſch ir weesos mihi ja-uſnem.

Danzijas turumā (Bruhſchōs) daschā ſatolu draudſes bij leels trohſnis pa ſkohlahm paſehlees. Katoli ka ſinams ar tahm no waldiſchanas eezeltham ſkohlaſ eeriktehm un ſkohlo-tajeem nau meerā un katra dſirktele weegli leesmās iſſchau-jahs. Ta neekalbji bij iſpauduſchi to ſinu, ka wiſi ſkohlaſ-behri ar melneem mateem un ſlahm azihm tiſchhoht prohjam weſti us Kreewu ſemi; dauds wezaki ſawā mulkiſtā to tizedam nelaida behrnus ſkohlaſ; behri paſchi eetrazi nadamees gribjea mult no ſkohlahm prohjam un kah ſkohlotajs to ne-atlahwa, tad zehlaſ ſleegſchanas un laſchu pulks faſkrehja glahbt. Weens ſkohlotajs tik ta ſpehjis laudis apmeerinah, ka teiſis, us Kreewu ſemi tiſchhoht tik tahdi behri ſuhtiti, kam ſili mati un ſalas azis; ar to tad gudree wezaki dewuſchees ar meeru.

Pariſe ir taſ pilſehts, no kurenē ſahs mohdes ihpach'i preech' ſeewefcheem pluhſt us wiſahm zitahm ſemehm. Gribu tapehz ſawahm laſitajahm paſinoht, kahdas nu tur ir ſahs jaunahs mohdes. Scho pawafaru ir augſta mohde, tik kupli ar puhehm galwu puſchkoht, kapee daudſahm redſ ſkaidri pu-ku dahrſinu jeb garenu puſku dohbi us galwas, ar drehebm wane-

dahs wehl tāpat kā lihds schim, zilweki eet kā drehbu skapi eebahsti, jo 4, 5 un wairak kleites tohp weenas pa ohtru us-steepas, tā kā nesin, kur eefahlums, kur beigas. Ar se-kēhm dsen leelu stahki, zitrona dseltenahs job melnahs sekes israfsta ar wisadeem raibumeem, ir pat ferschinahm. Gribu ze-reht, kā schahdas blehau mohdes muhsu seltenitehm nepatiks.

Parishes menascherijā gadijahs tchahds notikums. Gesweeda weenu schurku pee milsu tchuhfskas par baribu; bet tchuhfska nebij til mudiga un schurka ar lehzeenu bij tchuhfskai pee kafka flahrt un kohda til breesmigi, ka fargeem peefreijoht tchuhfska bij pagalam.

Kahda Italijsas awise raksta, ka pahwests un wina tu-wakee draugi, redsedami, ka ta laiziga wara teem tohp stipri-masinate, esoht nodohmajuschi pa zitadu zeliu wisu waru at-fal pahwesta krehslam preeschikt, prohti zur to, ka sahk-warenas mantas pahwestu eklaas fakracht. No katofu semehm-eet tik dauds nauda us Rohmu, ko pahwests nemas nespehj-istehreht. Kad nu tas tohp krahts un auglus ness, tad ar-laiku gan war zur naudu ween leela wara tur tapt nogul-dita. Bet ka faka tas wahrds: Mana walstiba nau no-schihs pasaules?

Pahwets 13. Mai sawu 84. d'simshanas deenu pilnā sveikumā pāvadijīs.

Englantes krohna pringis brauks apzeemoht Englantei peederigo tahlo leelo Indijas semi. Kā dsird, buhschoht tur leelu gohdibu israhdiht, loi turenes laudis saproht, ka winu waldineeki ir no seela spehka.

Uf Ihslandes salas no pat seemas svehtleem uguns kalni
splaunda pelnus gaifa, las no wehja nefati weselus apgaba-
lus ir apbahrstijuschi, ta ka laudihm ro turenos bij januhk
probjam un sittur ganibas preelsch faweeem lohpinem jamekle.

Indijas semē schogad kolera slimiba lohti agri jau stipri kahjoti, esohb jahibstahs, ka tik sehrga schogad aktal nevhubst pa tablabum malahm.

Sahlfeldas pilfehtā weens kungs zaur to nahwi dabujis,
ka wistas azis gresschoht pa dīslu eegreeses. Zau beeschi zaur
to nelaimes gehlußchahs un newar wiß to leetu par tif neeziug
eessatiht.

Visjaunakahs sinas.

Zelgawa. Zeen, gubernatora f. bij Pehterburga isgahdajis apstiprinaschanu beedribai, kas us kursemes pilsehtu nameem un gruntsgabaleem vebz ihpaschi noteilteem likumeem aisdohd naudu pret sandbrihfehm (kihlu grabmatahm). Schi beedriba fauzahs par „Kursemes pilsehtu hypoteku beedribu“. Parahdu nehmejeem par aisleenetu naudu jamakja 7 prozentes par gadu, no kurahm $1\frac{1}{2}\%$ preefch varahdu deldeschanas teek malsatas. Vebz winas apstiprinateem likumeem beedriba tik tad wareja faswas darishanas sahlt, tad no Kurs. pilf. nama ihpaschnekeem bija peevrasiti sandbrihpes qisleeuejumi par 200,0000 rubl. Kad nu tagad jou preefch schahdas summas aisleenetaji meldejuschees, tad zeen, gubern. f. usaizina zaur Kurs. pub. awisehm wifus aisleenejumi melletajus 11. Junii pulfsken 5 vebz pusdeenas sanahlt Zelgrahussi, lai schai beedribai pastahwigus direktorus wareni eezelt un beedribas darishanas usnemt.

Tehrpata 21. Mai 11 preelfchouusdeena nomira ar ahtru
nahwi Peter Jefßen. lohpu dakteru skohlas profesors. fla-
wens fungo. kas leelu pateizibü pelniijes ihpaschi vee schahs
skohlas eezelschanas un rubpigj us to valihdsejjs. ka lohpu ahr-
steschanas finamiba labi usploukußi. Keifors winu bij puschklojjs
ar daschahm augstahm gohda sibmehm un pateesi stabsrahta
gohda zehlis. R. S-z.

Sawvaligas semkohpibas beedribas pirmas sapulzes
prahataule.

Semkohpibas awishu usdewums ir, semneekus wispirms
darhlt gruntigi pashtamus ar teem pee winu dñshwes waija-
dsigeem darbeem un darbu erohtscheem, ar teem wineem skahdi-
geem un labdarigeem dabas speshkeem, ar teem wineem pasht-
ameem skahdigeem un labdarigeem dñshwnekeem, stahdeem,
metakeem un rahdiht, kahdā wihsē tohs ustureht, kohpt, pahr-
laboht jeb atmest un pret labakeem pahrmainiht, waj zaur tai-
sifchanu, audsinafchanu jeb kuptschofchanu. Ihsī fakoht, to
awishu darbs ir, semkohpjeem to rahdiht, mahziht un stah-
stiht, tas winu sapraschanu apgaifmo, darbu weeglina un
weizina, weselibu un speshku aistaupa, mantu wairo un wi-
fadu laizigu labklahschanu dibina, lai tas notiktu waj zaur
wezu leetu un eerafschu pahrlaboschanu, atjaunoschanu, jeb
zaur jaunu darba, ustura, un bruhsku eeweschanu. Tas ir
lohti swarigs darbs un kura awise scho darbu gruntigaki un
sapratigaki issstrahda, ta ir ta labaka. Bet lai mehs no wi-
nahm nepagehram aufschligas un pahrdabigas leetas, it ka-
tahm nebuhtu brihw rohkas peelikt pee weza mahla, bet wai-
jadsetu no neneeka radiht jaunu pasauli.

3. Weefis: Ja, ja, ta gan ir, bet mehs semneeki ari esam kahrigi pebz jaunahm leetahm. Mehs gribetum labprahrt tah-dus darba rihkus, ar kureem ar masak fweedreem un mohlahm waretum pastrahdaht sawus gruhtus darbus, bet kas tomehr pee tam nemakfatu dauds naudas. "Darbs" sawa ohtra nummura ustildejis un mums ewehlejis tahdu jaunmohdes ripublik. Bet tam trihs sirgi jojuhds preekschâ un man tik it dimi, ka nu lai to pawelu? Un kad ari trescho sirgu nospirktu preeksch welschanas, kur lai atkal nemtu tik douds nau-das. To makfahrt par paschu bluki; jo tahds, libds trihs tuh-stosch mahrzinu smags; blukis makfatu tas masakais 150 rublus un tas jau ir prahws kapitals preeksch masa semtura, it ihpaschi, kad tas ja-isdohd par weenu bluki. Turklaht netizu, ka mahju sirdsini waj ari muischu kleperi trihs ween waretu pawilkt tahdu bluki; jo tas istaifa us katra sirga $2\frac{1}{2}$ birka-was, kas, pa arumeem un pret leeleem welenem wasah, buhtu leels wesmis. Bes tam tas milsenis deretu tik preeksch "pinkulu" fadrupinachanas, preeksch fmalkas semes peewel-schanas waijadseta wehl ohtru weeglaku, un ta tad eeksch blukeem ween buhtu ja-eebahsch leels naudas gabals. Tadeht man par bluka leetu pawisam zitadas dohmas. Es dohmaju, kadeht preeksch bluka pirklt smagumu par dahrgu naudu, un tam, pee wina waijadfigam smagumam, likt tam pakal skraigdiht kahjahn ka kuzenam. Ikkatis semlohypis noyratiks, ka es tagad dohmaju pee pascha wehleja, kas staiga kahjahn blukim pakal. Waj nu newaretu wehleju us bluka sehdinaht, taydâ wihsé ar wina smagumu bluki smadsnaht un ta scho atvesticht no skraigdchanas?

Bebz manahm dohmahm tas buhtu weegli isdarams un nettu praktigu labumu. Es ta dohmaju: Preelsch bluka newaijadsetu nemt smagu, dahrgu dselsi, bet faut kahdu kohku un to taisiht waj nu lihdsenu jeb renetu, bet arween tik weeglu ka tik eespehjoms. Bluka galos waijadsetu eedsiht dselles tapas ka labas asites. Us tapahm jeb teem bluka afgaleem waijadsetu usmault dselsu rumbinas un eelsch kafkas no tahm eestiprinahf stakles, stahwu us augschu. Starp tahm staklehm mirs flutscha maretu eetaischt kahdu furmi ka nee dimritenau ro-

teem, smuki ar sehdelli un ilksihm, ka sirgu eeksch tahn war eejuhgt un braukt ka ar diwratshcheem, pee lam pats blukis buhtu tas weenigais garais ritens. Ta eeriktehts blukis nestu to prastigu labumu, ka nu wehlejam newaijadsetu skreet blukim pakat, tezinaht swedrus, lausih tahljas un plohsih apawus. Ohtes labums buhtu, ka nu bluka smaguma waretu nostelleht pehz waijadibas waj patikshanas. Pee masak smaguma waijadibas waretu wehlejis weens pats sehdeht sawa kurwi wirs bluka, pee leelakas smaguma waijadibas tas war tahlhu weenu waj ohtru akmini sehdinahf few blakam un pee it weeglas peewelschanas tas wqretu eet tahljahm blukim pakat. Bet labi un smuki buhtu, kad pee tahda kurwja bluka pate faimneeks waj arendaters eetu pee welschanas. Winsch bes nekahda vuhlina waretu braufahrt pa tihrumu, welenus hadru-pinadams jeb semi faspeesdams waj nogludinadams. Pee leelakas smaguma waijadibas tas waretu weenu, ohtru waj tre-fchu behrninu enemt few blakam waj klehpri un neween ar preeku pastrahdahf waijadfigu lauka darbu, bet ari panisinaht behrninus. (Brangi! brangi!)

Pee tahdas kurwjubluka ustaiischanas newaijadsetu leelas jaunas gudribas, katrs stelmakers, kas proht ustaifahrt diwritenu ratus, waretu aprehkinahf wina smaguma punkti, kas buhtu tas leelakais no wifas finaschanas. Tahs bij manas dohmas par to bluka leetu un es luhdsi sapulzi issfazit, ko wina pee tam dohma?

Sapulze: Juhsu dohmas ir brangas. Luhdsam floht-buhdamus semkohpjus to leetu isprohweht, un kad ta par derigu israhdijsfees, tad ohtra laikā mums to finamu dariht, loi mehs to wißeem waram ewehleht un jums issfazit sawu pateizibu.

4. Weesies. Bluka leetas issstahstitejs eeksch manim pamudinajis jaunas dohmas, kuras ari es sapulzei preeksch vahrspreeschanas gribu zelt preekschā. Es gribu runahf par bluka brahli un mahsu, par arklu un ezesch. Pee mums tagad bruhke trijadus arklus; tohs wezmohdes, — buzinus un ehrgla arklus, tapat ari trijadus ezesch; tahs egliusarenes, kohzenes un dselsu ezesch, bet wisi tee arklu un wifas tahs ezesch vrasa dauds sirgu spehka un zilwelku sweedru, ka ari apawu. Bet kad nu, ka katram semkohpim finams, sirgu-spehks, zilwelku sweedri un apawi schinis laikos desgan dahrigi un semneekam jagahda, ka winsch arween ar masak naudas isdohfchanas waretu nahkt zauri, loi maks nedabutu frihtamo ligu, tad es gribeu luhgt, waj tee maschinu isdohmataji ari newaretu isdohmaht aramas un ezejamas maschines. Buhtu diki labi, kad to waretu isdaricht bes sirgu spehka, zilwelku tahlju lausifchanas un pastalu noplehshchanas. Buhtu labi un jauki, kad waretu ort un ezeht ar damsa spehku; tad arajs bes sweedru pilinaschanas us maschines sehdedams un uguntiu kulinadams waretu sawus tihrumus apstrahdahf: plehfumus plehst, zilas art, tahltaht un ezeht. Arklus tad waretu taisih tahdus, kas pvezas, fesches wagas met weenā reise un ezesch tif platas, kas aisenem wisu schnohri. Tahda wihsē lauku darbs ahtri un weegli buhtu gataws un semkohpjeem sirgus ta nenowahrdsinatu.

Kafirers: Schi juhnu eedohma buhtu tifpat laba zif ta gruhti isdarama, tomeht tahdas aramas maschines jau efoht isdohmatajus un semkohpibas awises mums laikam issstahstih sawu bruhki un labumu to publikai preekschā zeldamas.

Presidents. Muhsu schi deenā sehdeshana, ka tas zaur scho noteek, tohp flehgta ar to karstu wehleschanahs, kaut tas dsihwibas Kungs muhs wifus usturetu pee dsihwibas

un weselibas, ka mehs nahkofchā jauka wakas brihdi waram atkal no jauna sapulzetees, sawus preefsihwojumus pastahstih, sawas dohmas issfazit un apfvreest, kas pee semkohpju lab-flahschanas wihsnichti waijadfigs, kas walsts un wifas zilwesibas labumu felmina un dibina. Bet schkirdamees wehl dohdu to padohmu: Nesakeet: Mehs tik nemsim to semkohpibas avisi, kas mahja ka diwas wahrpas war audsingahf us weena steebra, ka bagatibus saguht bes darba un sweedreem un ar rohkahm klehpri nopolniht maiji. Dahwajeet tahn jaunahm awisehm sawu ustizib, lai tee wihi, kas juhnu labumu giibedami, tagad naudu un padohmus fehj us papihra laukeem, sawa laikā waretu atkal plaut papihra un fudraba auglus un teem nebuhtu eemeeflis fazit: Latwju tauta ir nepateiziga.

M.

No Waltaikeem.

Waltaiku kirspehle un winas mahzitajs, Weide k. 22. Merz sch. g. notureja sawu basnizas- un skohlas sapulzi. Pehz sapulzes lohzelku fanahkshanas mahzitoja k. lasija preekschā rakst, kas 2 datas isschlihrah. Virmā raksta dalā runajahm wihsahrigi par Kursemes laukskohlahm un warejahm — kaut ari daschah pahrlaboschanai weeta buhtu — tomehr, laukskohlu swetib, pee Latweesku tautas usluhodami, ar Dahwida wahddeem apleezinaht: „Tas Kungs leelas leetas pee mums ir darijs, par to mehs preezajamees.”

Ohtra raksta dalā pahrspreedahm ihpaschi par Waltaiku draudses skohlas buhschanu. Waltaiku draudse ir meera draudse; lai ari nau bagata ar laizigahm mantahm, — weena manta gan schē ir redsama, prohti ta, ko tas Pesti-taj, pehz sawas augshamzelshchanahs, saweem mahzefleem dahwinaja, tohs apfweizinadams: „Meers lai ir ar jums!” Kad kahdas retas schkelschanahs un masas fa-ihwerefchanahs, kas grebzigu zilwelku starpā weenumehr atrohnahs, pee malas leekam, tad gan fazism; Discha dala pee mums meerigi un weenprahrti sawu darbu us preekschū dsen. Un tapehz ari meers un weenprahrti pee skohlas darba mihligi skuhpstaahs un daschu labu auglti parahda. Us dsumtskungu veepalib-dsibahm, us pagasta waldischanu ruhpehm, us skohlotaju sweedreem, us wezaku zeribahm, us behrnu jautru garinu un us mahzitaja aisluhgshchanahm — ir Deews sawu swetibu liktin lizis. Bet pilnibas nau nekur wirs semes. Dach truhkums ari pee mums wehl atrohnahs. Truhkumus atklahjahm un us winu atmehschau skubinajahm schahs 7. punktes:

1. Noschelholjama leeta ir ta, ka wehl daschās skohlās Kreewu waloda nau usnemta mahzibū skaitā. Latweesku tautas dehlu labs pulzinsch eestahsees walsts kara deenestā, un tamdehl ari ir waijadfiga walsts walodas saprafshana.

2. Skohlas laiks ir zaur Kreewu walodas flakt nahfshchanu par ihsu palizis. Lihds schim neweens behrns netapa muhsu draudse eeswehlih, kas nebuhtu 2 seemas skohla-bijis; tagad ir trefsha seema flakt nemama.

3. Skohleneem buhs rudenjs reise, weenā noliktā deenā, sapulzetees un lihds pawasaram, bes aiskawefshanas mahzibās palikt. Behrnus, kas bes fwarigas aissbildinashchanahs sapulzeschanahs deenā atraujabs waj aridsan skohlas laika mahjās paleek, nebuhs wairs to seema skohla peenemt.

4. Kahrtiga skohlas apmekleshana ir weegli panahkama zaur behrnu kohpā pa-ehdinaschanu skohlas namōs.

5. Behrnus, kas neproht laift, nebuhs skohlās usnemt; ahbezē un bohlstereschanā waijaga mahjās eelausift. Tif tee

behrni ir usnemami, kas no mahzitaja k. peenes fihmi par laifschanas praschanu.

6. Kur amats, tur amata kohpejs; neweens newar 2 kungeem kalpoht. Tapebz skohlotajeem buhs skrihwera amatus atmet un pee wafaras skohlahm wairak puhletees un pelnites.

7. Masas skohlas, kas newar labi mahzitu skohlotaju ustureht, ir faweenojamas, lai skohlu skaitlis etu masumā, bet skohlu plaukchana wairumā. — — Pebz tam metam sawas azis us zitu jo swarigu leetu. Tantu pilniga lablahchana nau panahkama zaur laufskohlahm ween, garu buhs isdailoht un usluhkoht zaur augstahm mahzibahm. Muhsu laiki ar sawahm eeristehm un faweeem likumeem dīslakas, neka laufskohlu mahzibas, gribiht grib. Tapebz jagahda par to, ka ikkatrā laukfirspehle buhtu weena tahda skohla, kur Wahzeeschu un Latweeschu behrni tahdas paschas mahzibas dobu, kahdas tagad tik pilsehtu skohlas dabujamas. Zaur tahdahm skohlahm wezakeem behrnu mahzichana lehtaki nahktu, un behrni issfargatohs no daschahm launahm pilsehtu kordinachanahm. Kad sapulje ar fcho padohmu pilnigi bij ar meeru, tapa nolemts: *Waltaiku mahzitaja muischā eezelt jounu kirspehles skohlu.*) Mehs zeram, ka netik ween Waltaiku draudses, bet ari zitu draudschi jounekli schihs skohlas fwehtibu baudihs; tapebz par fcho skohlu fchē ihfumā to daram sinamu: skohla jau fchogad. Augusta mehnesi eefahfsees; par pirmo skohlotaju iswehlejams Lindnera k., kas Wahzemē kreetni isskohlohts, senak Pubnos Kasdangas barona brahla behrus mahzija un schim brihscham pee Widsemēs Birkenruas gimnasijas par skohlas lungu ir, ja zik negik buhs eespehjams, wehl ohtru skohlotaju nemsim, un tad ari pats mahzitaja k. mahzibas stundas dohs. Behrneem, kas muhsu skohla gribehs eestahtees, waijadsehs prast mahzibas no labas wafaras skohlas un pa wahzifki runaht. Skohlenus mahzim: Kreewu un Wahzu walodā, geografija, istorija, (wehistre), rehkinaschanā, geometrija, dabas sinatnibā, u. t. pr., — ar wahdu fakoh — wisās pilnigu kreisskohlu mahzibas. Kas no schihs skohlas us gimnasiju eetu, waj gribetu palikt par apteekereem, telegrafa kungeem, kaufmaneem, dabuhs priwat stundas latinu, greeku, angli un frantschu walodās. Arī san usnemim jouneklus, kas wehlesees us laufskohlotaja amatu fataisitees. Preeskch behrneem, kas no tahlenes nahk, un wiseem teem, kas paschi sawu maiši nems lihds, gahdasim par labu pa-ehdinaschanu (kostī) un kas wakards sawas mahjas newarehs aissneeg, dabuhs gulas weetu. Watas brihschōs skohleni apaksch usrauga slahwehs, pa kreevisski un wahzifki runahs, auglu un puku dahsu kohpdami un ap zitu derigu dorbu dībwodami sawu laiku tā pawadihs, ka nedēs kuhtribā nedēs netikums ne-eekristu. — Ko labu pasneegt zeredami, mehs usaizingajam wisus tohs, kas pee schihs skohlas dalibū nems, lai peemeldejabs pee laika, jau Jūni mehnesi, jo agrak jo labak. — Peemeldechanohs fanems Waltaiku mahzitaja k. — Waltaiku kirspehle fcho skohlu ar mihlestibū un zerbū dibinadama, ir iswehlejusi 3 direktorū: 1, sawu basnīgas preeskchstahwu, zeen. Appusses barona k. v. Sacken, 2, Zahschu — Paddures grafa k. v. Keyserling un 3, Waltaiku mahzitaju, Weide k., kas ihpaschi buhs par wirfusraugu pee mahzibas un par skohlas pahrvalditaju. Mehs strahdasim,

bet Deews lai dohd sekmes un fwehtibu. Tapebz pazelam sawas azis us teem falneem, no kureenes mumā nahk palihdsiba. Tas Rungs lai parahda faweeem falpeem sawus darbus un sawu gohdu winu behrneem! Ta Runga, muhsu Deewa, laipniba lai pahr mumā paleek un paschir pee mumā muhsu rohku darbu!

Diwi naudas razeji.

„Ja, ja,” gehgers atbildeja, „bet par welti, ir tik nahwe, zits nekas; es laikam nahkschu us 10 gadeem pee zeetuma darbeem. Tad man sirds tahoħs pebz kahda gahrda kumosina — tur darbs gruhs un mitklis kuhds, tu tatschu faproht, Lurki.”

„Saprohtu, faprohtu” — Lurkis atteiza, kas gan nu nojehdsa, no kuras puses wehisch schnahza. Lurkim waijadeja skahbā ahbola kohst. Tadeht winsch fajija: „Kad tew eefahkumā ar rubuliti peetiku, es par laikmeteem kahdu gulditi wehl peemestu; — man tāhdahs, ta buhtu ari it laba pēdawa no manas puses. — Labprah tew wairak lihdsitu, bet, kā fini laiki ir pawahjji.”

„Nu rublitis preeskch eefahkuma un par laikmeteem guldis ir jau to wehrts; war nojehgt tawu labu sirdi, bet — es dohmaju, labak tad jau valiksim draugi kohpā — neschkirami, ustizami draugi; nahz lihds zeetumā, mihtais selta Lurkitis!”

Lurkis no fchein wahrdem, kas minam kā issohbofchana skaneja, wehroja, ka laikam gan buhschoht par mas fohlijis. Winsch dohmaja Dīrkstīnam to muti gluschi aishbahst un tadeht fajija: „Es gahdāschu, zik fpehdams, par tewi, mihtais Dīrkstīn, — peelikschu katrā Jurgu tirgū weenu fikkī un feeren-del mahrzinī schnauzama tabaka; jo fmehkejamu tabaku zee-tumā nau brihw bruhkeht.”

„Teesa gan, weena fikkī un schnauzams tabaks ir laba seeta, to jau newar fmahdeht; kā fakoh — ne tehws newar wairak gahdaht — kā tu par mani gribi gahdaht; bet patejigs dehls negrib aplam schkirtees no fowa tehwa; tapebz nahz tikai lihds dimbā, kautschu gan man Jurgu tirgū fikkī un tabaks truhks.”

„Tu ari eſi — nenem par launu — nepeepildams puhlis.” Lurkis fajija, nomanidams, ka winsch Dīrkstīnam gan wehl par mas bij fohlijis. „tew tak ja-apdohma, ka es to tihri no laba prahha daru.”

„Sinams,” Dīrkstīsch atbildeja, „tawu labu sirdi ja-atshst; bet manai firdei tas ari nau par negohdu, kad ta negrib schkirtees no fawa weza drauga. — Man tik weenu wahdu waijag faweeem laudihm teikt, tad wini swehr pee debes un pee semes, ka tu eſi muhsu beedris, kas ustizigi flehpj, ko mehs nokaujam . . . 4 gadus tu buhsī mans tehwischkis beedris zeetumā.”

Lurkis apredseja gaischi, kahdā flagdā winsch bij nogrimis. — To winsch fajuta, ka ja tee gehgeri pret wina leezi-nahs, tad jau ta naudas rakschana paleek tik par pasaku; — kas tad to wairs tizehs! — Kad nu Lurkis redseja, ka minam zits padohms nedereja, kā ween tas: ar Dīrkstīnu ar labu salihgt, tad winsch jautaja, zik tad Dīrkstīsch pageh-roht, ja minu atswabinatu. Dīrkstīsch atbildeja: „Bes 500 rubleem jau to newaru dariht.”

„Ak tu, johkotajs,” Lurkis fmehjabs ar rubkteem fmee-sleem.

^{*)} Bubs gan Lurzemē pirma kirspehles skohla. Widsemē toby jau labi ilgi zaur kirspehles skohlahm gatma laudis nestā.

Bet Dsirkstinsch atbildeja: „Un kad weens kapeiks ir maſak, tad es tevi wedoħs liħds eelsch dimbas.“

„Luhdsams nejohkojees,“ Lurkis it flumigi eefauzahs, „ta jau ir naudas leeta, par ko runajam, ar to nau ko johkotees.“

„Kas tad tew teiz, ka es johkojohs,“ Dsirkstinsch atfauzahs. „Naudas leetās es ne muħscham nejohkojohs — ta paleek, kā es faku: ja schini paſchā deenā wehl no manas fee-was man nenhak kwitanzija, ka no tewis ir cemalxfati 500 rubli, tad tu fuva man liħds ajs d'selu trelīneem.“

To dsirbedams Lurkis tihri isgħoħja no pratha du f'modams. Tomehr redseja, ka ar du f'mahm nekk-nejdarihs, winsch palika rahms un eefahka lu ġegħi, fajidams. Iai jel winsch apdoh-majoh, kā winsch pastahwexxhoħt preeħx Deewa soħda kreh-fla ar to netaifnu mantu u. t. j. pr.

Dsirkstinsch atbildeja, „winam tagad wiċċirms zeetums preeħxha stahwoħt, un to winsch labi finn, kā tanī winam labaki ar teem 500 rubleem buhxhoħt, nekk bes teem.“

Lurkis aktal atgħidinaja, ka netaifnai mantai ne-efoħt nekahda ġweħtiba. Dsirkstinsch atbildeja, ka tadehk aba winsch pageħroħt 500 rubli us reiħ, ka lai tik-driħi ne-iſħektu.

Gan wehl Lurkis fajjiza, ka wina krixtiga firds to d'senoħt, Dsirkstina to īaunu nodohmu iſskaidroħt, jo netaifna monta wedoħt tur, kur efoħt kauksħana un soħbu triħx-xħana; wina, Lurka, firds to paredsoħt, kahdus niknus augħlu Dsirkstina ta netaifna nauda, kaut ari winsch, Lurkis, to mak-fajis, aħnejx-xhoħt.

Dsirkstinsch atteiga, ka wina firds aktal paredsoħt, ka tee 500 rubli tam lohti dereshoħt, — kurai firdei tad efoħt taifniba.

Manai, manai firdei, miħla is Dsirkstina, ir-taifniba,“ Lurkis eefauzahs.

„To newaru tizeħt,“ Dsirkstinsch eerunaja, „kafra mrah-dahs, ka wina firdei pilniga taifniba. Ta meħs to lectu ne-spembjam galà west. Tur tik-ihxi un strupi ja-apżer: nauda jeb zeetums! Un ja tu mafsa, tad meħs apleeziñam wif-ween-priħtig, ka esam juhs abu no zeta liħds pannehim u; īaundis tad juhs wehl nosħehloħs, ka juhs no rupjeem noseedsnekkem, kam zeetums gaidams, netaifni apbeħdinati goħda wiħ-ri esat, kam wiċċi fungi laimes weħleħs us to, ka wina newain-niba gaifmā nahku. — Patteċċi, par taħdu darbu nahktōħs waixi kien nekk 500 rubli, bet es jau esmu taħħid labi kieni minn-hu. . . .“

Lurkis jaour Dsirkstina iſskaidroħxha no lausħu liħdszeebibas un fungu laimes-weħleħxanas ta' kura aixgrahbts, ka kluu apneħmabs gan fewi ispirkees; — par Kihwitu winam nekahda data nebj. Lurkis fohlija Dsirkstina 200 rublus; bet f'id isilahs it-eedus-moħts par taħdu eed-oħħmas-xħanu. Iħxi fakoh: Lurkis nenokaulejha nevvenu rubli; jo Dsirkstinsch feħlilahs to żenu par 100 rubleem aġġistax pagħejt, ja fualex-xhoħtees. Kihwits wisu fha runu noxlaus ġejja, fawwa firdi jau gawileja, ka nu buhxhoħt klija; bet kur to nems. Lurkis fajjiza us Kihwitu raħħidams: „Schis war kahdus pahri gadus lupeħt zeetum; winsch peħz labas tiefas tas-wainigais, ka es kien eena hazzis.“

Dsirkstinsch dsirbedams, ka Lurkis pret faww beedti tik-zeet-fidiegħ israfidjha, apneħmabs to bagato f-koppli pahrmah-żiht. „Mans miħla is kaimin, tè tu mani atgħidni us to leetu, ko bissi gluschi peemix, — jo Kihwits man nebja prahħa, es tikai tevi flaiti.“

„Ta jau eet, kad ir doħdams, tad arween mani peemin, ta jau arween ir-bijis, un wehl ir;“ Lurkis pukojahs preeza-domees, ka Kihwits nou ta weegli iſspruzi.

„Sinam, Kihwitat amari jamakka,“ Dsirkstinsch strupi un iħxi teixa, „ko tad mani īaudi teiku, ja Kihwitu palaistu, ka Kihwitu; tomehr wina wahju roħzibu ew-herrodami, meħs newaram tom dauds malkas u-fraut.“

Lurkis, kas jau bijajahs, ka tee makfajami 500 rubli, netik-sħoħt weenliħdxi nodaliti un laikam u winu leelaka dala kritiċ-ħoħt, eefauzahs: „Mebuħt ne; kas weenam, tas-oħram; taħħid es, taħħid winsch.“

„Man doħmaħt,“ Dsirkstinsch fajjiza, „winam 50 rubli, kieni buħtu deesgan makfaħ.“

„Ko?“ Lurkis du f'miġi eefauzahs, „ko tu doħma — tas-jau nau weħrti runaħt; es pageħreju, ka tam-pilniga pużejamakka.“

„Buhs deesgan 100 rubli,“ schekelmigais gebgers meernejja; bet Lurkis negribeja to ne dsirdeħt; winsch pageħreja pilnigu pużej.

„Nu mani deħi, lai winsch ari mafsa 300 rubli,“ Dsirkstinsch fajjiza.

„Ja, ja, tas-ari buħtu peħz taifnibas, winsch ihxi tas-wainigais.“

„Nu, kien tħalli kieni kieni,“ Lurkis fajjiza, „ta mafsa 400 rubli.“

„Nau, nau par dauds,“ Lurkis meloja, „to winam wajjaga makfaħt;“ jo Lurkis preeżajahs fawwa firdi ar ne-istieżamu preeku, ka winam nu tik-buxxhoħt 100 rubli makfajami; winsch tadeħk ar no preeka aiskustiñu firdi fajjiza: „Dsirkstina, tu es ħi prahħiġ, tu es goħda wiħri, tu kien iħbi drangs pret mani dari; un taifnibu fakoh, Kihwits to ir-pelnijis; lai winsch to zeċċi.“

„Kad tik-neħbu preeħxha minn-par dauds,“ Dsirkstinsch peemineja. „Waj winu par dauds ne-eegħu fhem, kad to ta-zeeti p-veespedi fhem?“

„J, mebuħt ne; winsch to ir-pelnijis.“

„Nu minn tas-it miħli warbuħt, kad winsch wairak mafsa; lai tad eet us wina dalu ari wif-500 rubli.“

„Kas nu biżżejjen iħi, nekk Lurkis! „Schis war iħbi fuq il-ġaġidha,“

Bet winsch ari nodohmoja no faww pużej kahdu ipuri nest. Kihwitat kahdus 5 rubli, kieni pprestukadams. Schi faww nodohmu winsch tad nu ari gaifħoħs waħidħo is-istieża, fajidams: „es jau ari negribu fuq buħt, doħdu zik neżiż; neħba ir-5 rubli semu metami.“

„Gan, gan,“ Dsirkstinsch apstiprija, „labi deesgan; weħl tħallu pafċha par fevi 500 rubli, jamakka.“

„Ko? par fevi?“ Lurkis eefauzahs.

„Nu, tħalli mafsa 500 rubli,“ Dsirkstinsch gluschi ween-teeġi atbildeja.

„Man 500... (tas-wahrħi rubli, palika tam u meħli eesprubbi) — waj jau aktal johkojies — miħla is Dsirkstina?“

„Ak lai jel tħallu jipis parauj, zik il-għix man tħallu jateiż, ka es neħħidus johklu nedenu — it iħpafchi ar tevi ne.“

„Bet miħla is sesta Dsirkstina — —“

„Ak laid mani meerā! Ta leeta jau ir-nota ifiha: Tu mafsa 500 rubli, un Kihwits aktal 500 rubli par fevi un 5 rubli par Kihwitu tu ari p-veelex.“

(M'se preeħxha beigum.)

28. Mai (9. Juni) 1875.

Wasnizas un skohlas simas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena fristiba.

Nahditajs: Sinas. Gultas vulsteins preelch slimneekem. Jaunee bainigas libumi Babzsemē. Rauna pamests. Scheitan eesahkis, augšham pabeigts! Tu es tas zelsch. Dahwanas.

Gutas.

Brecksch Rihgas politehnikas skohlas muhsu Rungs un
Keisars ir pawahelejis joprohjam ilgadus skohlas usturam pee-
liskt no krohna puſes 10 rubļst. rubļu.

Swehtdeenas svehtischanā. No Schlehsijas Brūhschōs raksta tà: Ja ar muhsu kriſtigu lauschu dſihwi lai labaki eet un tee leelee augori muhsu fadſihwē lai nihkſt, tad tam zetam waijag ar to fahltrees, ka laudis ar wiſu ſirdi un prahru ſtahjahs atkal apalſch Deewa wahrdā un wina ſwehtem baufchleem. Leela waina muhsu lauschu dſihwē ir ta ſwehtu deenu nefwehtischanā. Tee leelee pilſekti, tee lepnee ſchihs pafaules „gudree“, kas dohmajahs daudſ gudraki nekā Deewa wahrdā, tee ir uſſahkuſchi tahs ſwehtas deenās nizinah un launas preeſchihmes jau arween atrohd pakalnabzejuſ; tà tad ari ſchis grehks drihs iſplehtees ari paht teem maſakeem pilſehteem, ir pat us laukeem. Tapehz ta ir jauka leeta dſirdeht, ka tagad Schlehsijā pulks ſirdigu kriſtigu zilweku ir ſadewuſchees uſ weenu tā ſauktu „ſwehtdeenas beedribu“, kas ar wiſu ſyehku grib gahdah, ka ta ſwehta deena tohp kā klahjahs atkal ſwehtita. Kas tai beedribai peeder, wiſupirms latrs pats fawā dſihwē ar labu preeſchihmi papreelch grib eet, negrib nelad festdeenas wakarōs balles un weefibas tureht, nei tahdas apmekleht, jo kad ari tahs paſchaſ nau nekahds grehks, tad to mehr zaur tam tik lab fungem, kā deeneſtaudihm ta mihla duſas deena, ta ſwehta deena, tohp atrauta, kad teem ſwehtu wakar un zauru nakti ir eelſch pafaules fahribu leetahm janorahſejahs. Tapat tee negrib paſchi,zik ween eespehjams, truhkt pee deewakalpoſchanas nei ſcho ſwehtibu ari ſaweeim deeneſtaudihm atraut. Beedribi ſtipri pee-aug, jo daudſi pee tahs lihds uſdohdahs un apnemahs pee ſchihs ſwehtigas leetas paweikſchanahs lihds strahdaht. Tas ir dſilſch wahrdā: „Rahdi man, kā weena tauta, jeb weena mahja jeb dwehſele fawu ſwehtu deenu ſwehti un tem buhs ta atbilda, lahda winu wehtiba.“

Skohlu inspekzijas. Wahzsemē weetu weetahm ari tee zee-
mu skohlotaji no fcho laiku mohdes aisgrahbtī brada libds ar
ziteem pa to straumi, kas welk nohst no Deewa wahrda un turp,
kur tik fcho paſauligu dſihwi par to augsto ſin flawehrt. Tā
leelam pulkam pa mutei runaht un dſihwoht ir dauds weeglaki
un tam meesigam zilwekam wairak patiħk, nelā apleezinaht to
daudskahrt nizinatu Deewa wahrdū un Deewa walstibas goh-
dibu. Is fchihs straumes tas ir isdfimis, ka daudsi uj to
gumda skohlaš zik ween tik war tablu atzelt nohst no kriſtigas
basnizas, un skohlotaju no mahzitaja. „Gaisma!“ (bet ne
wis ta no debesihm nahkuſi) un „fwabadiba!“ (bet ne wis ta
Deewa behrnu fwabadiba) tā ſkan zaur dauds malahm. Ka-

toku draudsēs gan bij eemeslis, kahroht pehz jaunas gaismas un swabadibas ari skohlas leetās, jo tur ar scho leetu nekury negahja, it kā tihštu tahs pa-audses tumſā tur wahrga un wehl daudskahrt wahrgst, bet ewangeliuma draudsēs jau no gadu simtencem ir par ūawu ūwehtu usdewumu eeslatijusčas, kristīgas skohlas kreetai kohpt un ari ko Wahzseme ihstōs gaismas auglōs spehj usrahdiht, tas ir plaužis weenigi no tahs lihdsfchinigahs, ūwehtīgahs faites, kas basnizu un skohlu, mahzitajus un skohlotajus faista un weeno. Waj skohlas spehs wairak usrahdiht, kād tahs is basnizas finas tohp isnemtas un ūaizigai waldīschanaī un kaut kahdeem no winas eezelteem zi-teem wihereem, kā skohlas usraugeem, tohp padohas, jo da-buhs warbuht drihs redseht un prahīgē starp skohlmestereem pafcheem fahk jau maniht, kā ar taħdu pahrgroßfīschānu tas lepnais usteiktais jaunais skohlas pamats wiſu skohlas dīshwi nepatīkami fahk kustinaht. Bet daudsi wehl leekahs neredsigi. Bet neween no Deewa walſibas puſes ſchibis großfīschanas ir behdigas, bet skohlotaji paschi — mehs runajam tē no tahs apakſchakpenes, no zeemu skohlotajeem — dabuhn jau pee-redseht, kā tahs jaunahs usraudſibas pahrdauds speesch. Bij wehlejuſches, lai ne-atschir no mahzitaju usraudſibahm; weetahm waldīschanas ari bij us to gatawas, bet neba skohlotaji palcek bes usraudſibas. Zek tomehr ihpafchus inspektorūs is tahs paschas draudsēs, un kahdus? Jaunu amatus, kas jaunu leelu lohni proſa, negrib zelt un usdohd weenam no ta ap-gabala zeemu skohlotajeem to pahrraudſibu par ziteem. Ģezel-tais, pats ari tik us widiſhka mahzibas stahwokla stahwedams, daudskahrt atwer ſirdi lepnibai un ſmahde un norahj amata brahli un latr̄ ſin, zik gruhti tas nefsams no lihdsiga, war-buht ſemak stahwoſcha amata brahla. Weetahm usdohd kah-dam ſtudeeretam pilſehta skohlotajam to usraudſibu, bet tas wihrs nezik neproht no zeemu dīshwes un leek gimnaſijas mehru pee zeema skohlahm un skohlotaji reti tam spehj iſtilt. Weetahm nu taisahs to skohlas usraudſibu nodoht ſchahdu taħdu zeemu preefchneku rohkās, kas tad pehz ſawahm patiſchānahm waj nepatiſchānahm skohlu un skohlotaju ſchurp turp wasa. Tē nu ir ta zereta laime! Mehs jautajam, kur war weens wihrs draudsē derigaks buht par skohlas usraugu nekā pats draudsēs mahzitajs. Weens un oħrs starp leela pulka war gan warbuht gaditees, kas daschureif ari skohlas leetās jeb pret ſawu skohlotaju ne-isdara kā waijadsetu, bet zaur zaurim ſakam, kā mahzitaji pateesi nenahk wiſ ſkohla us-puhstu lepnibu rahiht un wainas mekledami, wini ar ſirds preezibu luħko us to jaunu draudsiti, ko ſkohla teem pee-audse, teem kā wairak mahziteem ruhp buht ſkohlmesteram par ihstu draugu un padohma dewej; ſkohlmesters teem ir miħlfch darba beedris, tee pahrfīſhi labak kā newens latr̄ ſawu draudsēs dīshwi, tee wiſtafnigaki latru leetu iſſchiers, tee spehj wiſspehjigaki pamudinaht wezakus, eesildiht ſkohlas apgah-

neekus un draugus skohlai peedabuht u. t. pr. Kad us wiſeem scheem darbeem luhko, tad pateesi jaſaka, ka weenās puſes mahzitoji waretu preezatees no ſchihſ naſtas tilk atraifiti, jo lihds ar ſkohlaſ leetas vee-augſchanu ari tee iſspekzijs darbi, taſ ſakſtſchanas, malko daudſ laika un lohnei ne graſha ne-peeneſs, zik daſham mahzitajam taſ weenās leetas labad daudſ gruhtumi ſawā draudſe jaſahrzeefch, bet baſnizai par ſwehlibu, draudſehm paſchahm par labu, ihpafchi ſaweeem ſkohlotajeem paſcheem par to leelako labumu tee lai wafka nepee-kusdami ſawu amatu, kamehr nekur nau atrohdamas derigakas jeb tilpat derigas rohlaſ, kurās to ſkohlaſ leetu waretu no-doh.

S.

Gultas pulkſtens preeſch ſlimneekem

jeb:

deewabijgas dohmas un Deewa peeluhgſchanas uſ ikweenu ſtundu behdu laika.

Kad pulkſtens fit 7.

Septinus wahrdus tas Kungs Jesuſ pee krufa ſtaba ir runajis, Septinus wahrdus pilnas ſchelaſtibas un dſihwibas. Turi tohs allashin peeminā. Tas pirmais wahrdes: „Tehws peedohdi teem, jo tee neſina, ko tee dara.“ Ta aifluhgſchana lai naſk ari par tawu dwehſeli. Tas o htrs wahrdes: „Pa-teeſi es tew ſaku, ſchodeen tu buhſi ar man paradiſe.“ Labi tam, kaſ ſawā pehdigā ſtundinā dſird ſchahdu apfohlifchanas wahrdu. Tas treſchais wahrdes: „Geewa, redſi, tas ir taws dehls! Redſi, ta ir tawa mahte.“ Tas Kungs, kaſ mirdams ſawu mahti ne-aifmirſa, peemin ari tewi un grib tewi muhſchigi ap-gahdaht. Tas zetortais wahrdes: „Mans Deewa, mans Deewa, kapehz tu eſi mani atſtahjis?“ Preeſch tewiſ Winſch taſdas leelas moħkas zeetis, lai tu it nekad nebuhtu no Deewa atſtahts. Tas peektais wahrdes: „Man ſlahyſt.“ Preeſch tewiſ Winſch to ſlahyſchanu zeetis, pehz tawas dwehſeles peſtiſchanas Winam ta ſirdi ſlahyſt. Tas feſtais wahrdes: „It pabeigts.“ Pabeigta ir Wina zihniſchana un Wina moħkas, pabeigts tas peſtiſchanas darbs, ari preeſch tewiſ un preeſch tawas muhſchigas peſtiſchanas. Tas feſtitais wahrdes: „Tehws es nodo hmu ſawu garu Tawās rohlaſ.“ Dari ari tu ta un tas debes tehws tawu garu ſcheligi uſnems Jesuſ Kristus labad. Kad tu dſirdi pulkſteni 7 fitam, tad peemini tohs 7 wahrdus, ko Jesuſ pee krufa ſtaba runajis. Katrs lai atneſs tew ſawu ſwehlibu, ſawu eepree-zinachanu. Septinas deenas ir tai nedelā, no tawas puſes wiſas 7 noteek daudſ grebla, un no Deewa puſes atſpihd atkal tilk daudſ ſchelaſtibas un miheſtibas. Peemini ari Egipſes 7 treknus gadus un 7 wahjuſ gadus un mahzees atſht, ka ari ſchinī dſihwoſchanā preeki un behdas mainahs. Peemini taſ 7 gaifmas pee ta 7 rohſchu luktura Jeruſale-mes baſnizā un atgahdajees, ka ari tew taſda gaifma naſk no ta ſwehta Gora, ta lai tewi pawada pa tawu zelu uſ to muhſchigu dſihwoſchanu.

Mans Kungs Jesu, Tew es pateizu, ka Tu man par labu pee krufa ſtaba miriſ eſi un ari mani weenumehr manas beh-

dās ar ſaweeem ſeptineem pehdigeem wahrdeem pamahzi un eepreezini. Stiprini mani manas ſirds behdās un weeglini mani no manas grehli naſtas. Isdelde wiſas manas paſchahpſchanas un nepeelihdsini man, ko es ſawā muhſchā pret Tew eſmu grehkojis. Dohd ka pehz tahm iſtwinhſchanas un wahjibas laiteem man atkal atſpihd Taws waigſ meerā un mihiſigā ſpoħſchumā un wed mani pehz ſchi muhſchā wahjēem gadeem Tawā muhſchigā debes preekā. Amen.

Kad pulkſtens fit 8.

Aſtonas dwehſeles tika Nous ſchirkſtā no uhdens pluh-deem iſglahbtaſ. Al zik maſ ir tas ſkaiti pret to ſkaitu, kaſ ir bohja gahjuſchi. Atgahdajees, ka tas Kungs ſaka: „Daudi ir aizinati, bet maſ iſredeti (Mat. 20, 16). Kapehz zihnees jo ſirdigi, ka tu ee-eij zaur teem ſchaurcem wahrteem un pa to ſchauru zelu nonahz uſ muhſchigu dſihwoſchanu (Luhk. 13, 24.). Taws Deewa un Peſtitajſ ir tewi eenehmis ſawā ſchirkſtā, ſawā mihiſa baſnizā, lai tu tur tohpi iſglahbts no paſuſchanas, ka taſ aſtonas dwehſeles Nous laikos. — Kad aſtonaſ deenaſ bij pagahjuſchis, ka tas behrns tapa ap-graifihts, tad Wina wahrdes tapa noſaukts Jesuſ.“ (Luhk. 2, 21.) Aſtotā deenā taws Peſtitajſ ir padeweſ apakſch taſ ſauſlibas, lai Winſch muhs no ſauſlibas lahſteem at-peſtitu. Aſtotā deenā Winſch ir dabujis to faldu Jesuſ wahrdu, no kura tas engelis uſ Zahſepu ſazija: „to tew buhſ faukt Jesuſ wahrdā, jo Winſch iſpeſtihs ſawus laudiſ no winu grehkeem.“ Scho wahrdu Winſch neſſ ari tew par labu.

Kungs Deewa, tu ſcheligaſ debes tehwſ, es pateizu Tew, ka Tu ari man par labu Tawu mihiſ Dehlu apakſch taſ ſauſlibas eſi padeweſ, lai es no winas lahſteem tohpu at-peſtihts. Dohd, ka es ne-aifmirſtu, ka Taws mihiſch Dehlu ari preeſch manis aſtotā deenā to dahrgu Jesuſ wahrdu da-bujis un ka eekſch ſchi wahrdā ari preeſch man atwerahs pa-lihdsiba un eepreezinachana. Es Tew ar pateizu, al Deewa, ka Tu mani zaur ſwehli ſtifti eſi uſnehmis Tawā ſtiftigā baſnizā, kur es lai tohpu iſglahbts no ſamaitaſchanas, it ka Nous un wina peederigi tika ſchirkſtā iſglahbti ſamaitaſchanas laika. Palihdsi, al Kungs, zaur Tawu Garu, ka es uſtigis paleeku, no Tawā ſchelaſtibas ne-iſkrihtu un panahku to muhſchigu dſihwoſchanu. Amen.

Kad pulkſtens fit 9.

Redſi dwehſele, tv dewita ſtunda ir ſlaht, kurā tas ween-peedimis Deewa dehls pee krufa ſtaba ſaužis: Mans Deewa, mans Deewa, kapehz eſi tu man atſtahjis. Pehz taſ Winſch ſawu galwu noſahra un ſawu garu iſlaido. Apbrihno dſikla paſemi-baſcho deewiſchku apſlehpumu un ſlawe ar eekuſtinatu ſirdi ſchihſ debes miheſtibas brihnumus. Betmirſti ari lihds ar to mirdamu Peſtitaju un ko tu wehl meefā dſihwo, to dſihwo tiziħā eekſch to Deewa Dehlu, kaſ ari tewi miheſiſ un ſewi paſchu par tewi node-weeſ. Winſch ir pee tewiſ darijis pehz ſawā wahrdā: kurſch ziſweks ir, kom ſimts awiſ un kad tas weenū no tahm pamet, kaſ neatſtahj taſ 99 tuſneſi un neno-eet pehz taſ paſudu-

schahs, teekams to atrohd? (Luhk. 15, 4.) Winsch tevi ari tagad atkal mekle, kur Winsch tevi us flimneeku gulin gul-dinajis. Leezees atrastees no ta laba gona, kas ari preeksch tevis dewita stundā fawu galwu n ahwē nokahris.

(Us preekschu wehl)

Baunee basnizas likumi Wahzsemē.

Wahzu „Pehterburgas ewangeliska īvehtdeenas lapa“ fawā schagada pirmā nummurā fatur schahdus fwarigus pateesigus wahrdus:

No tizibas atjaunošchanas jeb reformazijas laikeem Wahzsemes ewangeliskai basnizai neweens tik sahpigi eewehrojams gads nau bijis, kā pagahjuſchais 1874. Jo ſchis gads ir to 350 gadus uſtizigu laulibū ſtarp walsti un basnizu, kas reformazijas laika fahpta, tāhdā wihsē ſchlikris, kā ewangeliska basniza no walsts laulatas feewas ir par walsts falponi paſeminata. Pruhſchu ewangeliskas basnizas teefibas nau wehrtis ne pee wahrda ſaukt un tāhs paſchas ir wehl tāhdas, zaur ko ta padarita par besprahitgi walsts eerohzi; turpreti gahdeklus wina ir lohti daudsi paturejuſi, par ko ta dabu nee-zigu algu, iħstu falpones lohni. Tadeht 1874. gads ſtab-wehs basnizas wehſture par tādu gadu uſſūmehts, kūrā preeksch ewangeliskas basnizas jauns laika gabals fahzees. Waj ſchis laika gabals preeksch winas gohdbas jeb kauna pilns buhs, tas ſtabw pee ta, zik winai paſchaj no ta Gara no augſcheenes buhs. Us winas der tee wahrdi: tawu neewataju neewaschanas man ir uſkrituſchās. Kā redſams, tas Rungis ar winu leelas leetas nodohmajis. Jo ko tas Rungis mihle, to winsch pahrmahza. Un wina tagad teek pahrmahzita. Pawiſam tapebz, kā ta tik daudskahrtigi meeſu par ſawu elkonij turejuſi, un kur tai waijadjeſa us ta Runga apſohlischahnahm un us Wina neredsamu ſpehku paſantees, tur wina ir us walsts waru paſahwufes un ir kuhtra palikufi un tāhuſi ſawai ſohlij palikt nepehzigai. Nu teek winas ſiſls atnemts, us ko ta lihds ſchim ſtutejuſees, winai paſchaj jaſtaiga. Waj brihnumis, kād ta neproht ſawus lohzeklus pilnigi waldiht un ſwalſtīdamahs ſohlus ſper! Wintai jalaiſchahs, un wehl nau ſpahni. Bet par to ne-ibihſtīſimees. Laifchootees winai ſpahri augs. Tas Rungis winai dohs wihrus, kas tais ſchalaika buhſchanas dierhs un to wadiſchanu warehs uſnemt, bes ko leelais pulks newat iſtikt. Un lai tas notiku, pebz ta waijadsetu wiſeem, kas ewangelisku basnizu mihlo, paſahwigi karſti ſaukt un iuhgt. Wihrus, no Deewa argaſmotus, ſpehzigus wihrus winai waijag, kas to iħsto balsi uſdohd un pahr to partiju neeziņu dſenafſchanobſ pažehluſchees, weenigi tikai Deewa gohdu un dwehſelu pefliſchanu un Deewa walſtibas nohliſchanu par ſawu zenteenu noluhi tur. Ewangeliska basniza ſtab-weja breeſmās, mehs to nedrihſtam ne-eewehrotu pamet, ſawus kreetnakohs ſpehkus partiju zihniſchanā iſtehreht, — tam waijog zitadi greſtees. Tadeht tas Rungis winai fuhta koh-pigas behdas, kas tohs ari ahrigi ſaweenoht ſpehs, kas eeffchigi ſohpā ſader un lihds ſchim tik zaur zilwezīgahm ſchlehrfeenahm bij ſchirketi. Un to mehs jau redſam, kā luteri un ſtipree unioniſti*) weens oħram rohlaſ ſneedj, lai ſaweno-juſchees netizibu jo ſtipri waretu apkroht. Tagadejs iſſau-

*) Unioniſti ir zaur Brubſchu tehnina Fridriksa Wiluma III. gaħdaſhanu ſawenoti luteri ar reformiteem. Unione ir eewesta Brubſja (1817) un zi-tas Wahzijas ſemēs (Bainijs 1818), un abejas tizibas jutu atradahs.

zeens wairs nau: konfēſija jeb unione? t. i.: kats fawā ti-zičā, jeb ſaweenota tiziba? Bet tagadejs iſſauzeens ir: Kriſtus waj paſaule? Un ta jau ir leela pelna. Kad namis leefmās, tad ſtarp mahjenekeem apkluſs nemeers un baht-ſchanahs.

Mehs tadeht jaunu gadu ne-ufſahkam wis ar nospeefstu prahtru, bet ar jaunu labu duhſchu. Zihniſchanas buhs, pa-metumi un ruhktas pahrvwaras ari netruhks, bet galā tam Kun-gam un Wina leetai buhs uſwara. Waram dohmaht, kā wi-nas paſchas lohzeļku paſchmihleſtiba, puſtiziba un politiga baſiba ewangeliskai basnizai fmagas bružes darihs, bet ta Runga Gars, kas wiħa miht, wiſu pahrspehs un wiñu wedihs pee uſwareſchanas. Tas laiks nahks, kur Wahzijas ewange-lijka basniza Lutera dſeeſmas pehdejo ſerſchu ne tikween iſdsee-dahs, bet aridjan iſdiſhwohs:

Tam Deewa wahrdam nebuhs rimt,

Lai trafo, kam tiħk trafoht:

Deewa neliks fawu laiwi grimt,

Għażihs to waj wahrdu ſakoh.

Għid tee muhs ſem ī-kaunt,

Jeb muħsu leetas raut, —

Lai noteek Deewa prahts,

Leem labums buhs nekahds:

Mums debejs manta paſiks.

Schohs wahrdus minetā lapā ar preeku laſiju, redſedams kā rakſtitajs pateesig spreesch un ne-apmeerinajahs wis ar faut kahdahm patihkamahm eedohmahm, kā to daudsi meħds dariht. Tikai to es newaru tigeht, kā P. fw. lapa zere, kā Deewa ſa-weiem uſtizigajeem atkal dohſchohtwihrus, kas tohs wada. Bik es par iħo leetu eſmu pahrdohmajis. Deewa wahrdos padohmu mekledams, tad oriveen pee ta eſmu tizijs, kā mums ja-pahrteek ar teem wadoneem, kas mums jau bijuschi un iſwadi-juschi no ſamaitatas wiltigas zilweſku mahzibas pee Deewa wahrdha pateesibas. Schee muħfu wadoni un pamahzitaji, kā allasch goħda tureſim, ir muhs us iħstena zela uſweduſchi. Us ta zeta, pa kuru eet weens preeſtigahjejs. Jesus Kristus. Mums wiſeem buhs wina pehdahm pakal ſtaigah. Un ſcheem zelinokeem, es ſaku tikai teem, kas ſawu krusti us ſewi nem-dami, Kristus pehdas min, ir weens neredsoms wadons, tas ſwehtais Gars, kas tohs ar krusti un daudsi behdahm ap-gruhtinatus ſchaura zela ſtaigatajus eepreezjina, mahza un wada. Tas laiks wehl nau bijis, bet ir wehl mums preekschā, par ko praweefchi Efajas un Jeremijas runa, fajidami: wiſi tawu behni buhs no Gara mahziti. Jo kas us to Rungu paſaujahs, dabuhs jaunu ſpehku, wiñi ſķrees augħsam ar ſpahrneem, kā tee ehrgli, wiñi teżejhs un nepekuſihs, wiñi ſtaigahs un nenogħxs. Cf. 40, 31. Kad ta paſaule, fee netizigie eekſi ſawa ſaunuma teek pilnigaki, kā to redſam, tad tas Rungis tohs ſawejus jo bagatigi ar tizibu un ſwehtu Garu argahdahs, jo winsch ir apſohlilis, kā ſawus mahzekus ne-pametischoht bahriau. Dahwid ſaka: Es mekleju to Rungu, un tas man atbildeja un iſglahha mani no wiſahm manahm iſbailehm Ds. 34. — Kā Wahzeeschi bij pirmee, kā Deewa no latolu tumſibas pee ewangeliuma gaſmas iſweda, tā Wahzeeschi ir attal pirmee, pee kā Deewa tizibas ſpehku un ouglus fahl mekleħt, paſaudams tohs tam ſaħtanam ſiġħab.

A. W.

Kaunā pamests.

Weens smalki mahzihts un ar muti weizigs, bet firdi lohti besdeewigs, zilweks kahdā Englantes pilshētā leela lauschu pulka preefchā nehmahs bībbeli un wisu kristīgu tizibū saimohs un nizinaht. Wisi kluſu buhdami wina mutē kluſijahs. Dohmadams pee ſewis, ka ir wiſus pahrlezzinajis, wiſch beiſoht fazija ar lepnu waigu: „Ja kas man grib us to ko pretim atbildeht, tad lai to mehgina.“ Kad ziti palika kluſu, tad weena weza ſewina no pulka iſnahdama fazija: „Man gan weena jautaſchana buhtu.“ Wihrs atbildeja: „Nu mihi ſee-win, kas tew ir par jautaſchanu?“ Seewa atbildeja: „Preefch 10 gadeem es paliku atraitne ar 8 maseem behrneem; wihrs ka nabags mirdams man gan drihs neko neſpehja pameſt, ka til weenu bībbeli; fcho grahmatu es ſawās behdās ik deenās laſiju un tur atradu eepreezinaſchanu un ſpehkus. Deewiſ manim brihnifchki palihdſeja un mani un manus behrnuſ ir ſwehlijs un ſcheligi wadijjs lihds fcho baltu ſtundu; us Jesu Kristu ſtahw wiſa mana zeriba un es tizu, ka kad reis mirſchu, es muhſchigi pee Wina Wina walſtibā buhſchu. Redſet, Kungs, mana tiziba ir til leelas leetas pee manis iſdarijuſi. Sakeet, ko tad Juhſu tiziba Jums ir paſneeguſi?“ Wihrs fahla ſtohſtitees un teiza: „Nu ja, ſeewin, es jau ari negribu tew tawu firdees preeku un meeru atnemt.“ Betfeewa nedewahs meerā un jautaja wehl reis: „Ne, ne, bet ſakeet, ko tad Juhſu tiziba Jums ir dewuſi?“ Mutigajam bij apkaunotam jaſalek kluſu. Laufchu pulks to nu iſſmehja un ſeewinu ſlawedami fauza: „Seewai ir taſniba. Winas tiziba ir auglis uſrahdijuſi, bet fchi wihra netiziba ir wiſu jau tagad kaunā pametuſi.“

Scheitan eefahkts, augſcham pabeigts!

Rahda weza gaſpascha Englantē, kaſ ſawu dſihwes muhſchu ar ewangeliuma iſplatiſchanu wiſ ſemes bij nodarbojuſees, guleja us mirſhanas gultu. Wakārā preefch ſawas aſreiſofchanas kahds misionars, kaſ pee paganceem tika fuhtihts, aſweizinajahs ſchinis paſaulē beidſamo reis no mirejas. Mahjās pahnbahzis wiſch atrada wehſtuli us galda, kurā winam tika wehſtihſtſ par deenwidjuhrasfalu eedſihwotaju brihnifchku atgrefchanoħs pee kristīgas tizibas. Ak, wiſch dohmaja, kaut jel tew ta wehſtule pahri ſtundas agrak buhtu rohka nohkuſi, kahdu ne-iſſakami leelu preeku tu zaur to mirejai buhtu ſagahdajis! Ohtrā rihtā agri wehſtuli pañehmis wiſch dewahs us wiſas dſihwokli. Slimahs iſtabā ee-eijoht winam tika fazihſt, ka mireja jau wairak ſtundas pawifam beſ atmanas ar aismigtahm azihm ka miruſi guloht. Pee gultas pee-gahjis wiſch redſeja wiſu gulam, it ka jau nomiruſchu jeb ka kad patlaban gribetu ſawu garu iſloift. Newaredams ſawu preezaswehſti ilgak pee ſewis patureht wiſch noſehdahs pee wiſas gultas un wehſtuli if kabatas iſwilzis eefahkla ſkaunā balfi laſiht. Tik ko kahdas rindinas bij laſijs wiſch nomanijsa us mirejas gihmja pahrwehrſchanohs. Wiſch laſijs tahlaſ. Mireja pawihpnaſa. Wiſch ne-apkuſa to preezaswehſti if vaganu ſemes preefchā laſoht, un rē, mireja atwehra azis! Tam tahlaſ laſoht no teem. Deewa ſchelatibas brihnumeem wina ſawas rohkas pažehla un ſlaweja ar

waren aſgrahbtu firdi Deewa beſgaligu ſchelastibu un uſtigib, un wiđu paſchā flawefch anā — wiſas dwehſele ſchelihrahs if nowahrguſchajahm meefahm un aifgahja tur, kur wiſa to ſchelit eefahkla ſlawadſeeſmu — augſcham pabeids. Pateesi, ſwehtigs gals, ſwehta ſtundina! —

H. D. B.

Tu ef' tas zelſch.

(Jahn. ewang. 14, 6.)

1.

Tu ef' tas zelſch, ta pateefib' un dſihwib',
Us tam mums ir Taws wahrdſ, Kungs, dohts lihds muhſchib'.
Ak mahzi daricht, ka tilk Tawam prahtam,
Muhs, ka ſchel mihtam!

2.

Tu ef' tas zelſch, un muhs pee rohkas wadi
Zaur behdu leij' un Sawā walſtī ſtahdī.
Ak uſtur muhs, Tu Kungs un Sargs pahr wiſeem,
Us zeleem taifneem!

3.

Tu ef' ta pateefib', un Tawam wahrdam
Buhs pahr mums ſpihdeht, ir kad tumſā mihtam.
Ak paleez, Kungs, pee mums eekſch behdu nakti,
Tur par mums waſti!

4.

Tu ef' ta dſihwib', un mums labprahd dohſi
To muhſchig' dſihwoschan', to tizam drohſchi.
Ak palihds, ka mehs lihds ar eng'keem teizam,
Kungs, Tewi ſweizam! —

H. D. B.

Preeſch Jelgawas latw. Kurlmehmo ſkohlas eemalſati:

no Wahzu Triad. baſniz. upura dahuwana	2 rub.	— ſap.
" Grohbinaſ dr.	6 "	45 "
" Polozkas dr.	4 "	50 "
" Baufkas latw. dr.	5 "	— "
" Oſchuhkſteſ dr.	17 "	45 "
" Dalbes un Klihwes dr.	4 "	45 "
" Rendas dr.	5 "	50 "
" Kolnamuiſchas dr.	3 "	— "
" tahs ſpahrklaſites, ka ſchirkenhöſera dahrsā iſlikta	1 "	87 $\frac{1}{3}$ "
		Pawifam
		50 rub. 22 $\frac{1}{2}$ fp.

— Jelgawa, 19. Mai 1875.

Mahz. R. Schulz,
kurlm. ſkohl. direkt. no Kurs. puſes.

Preeſch misiones no Jelgawas latw. lauku draudſes ſanemti 16 rubl. ſuſdr.

R. Raeder,
Kurſemeſ misiones generalreferents.